

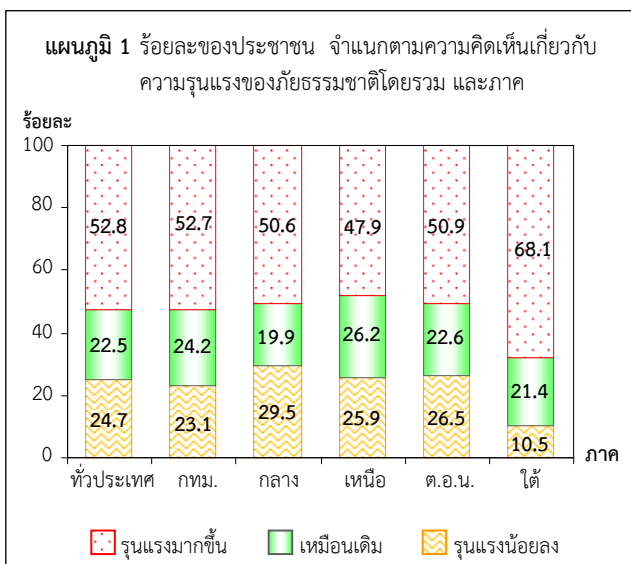
สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2556 โดยเก็บข้อมูลจากประชาชน เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่างๆ เช่น ความรุนแรงของภัยธรรมชาติ การประสบภัยธรรมชาติ การเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ และความพึงพอใจ ความเชื่อมั่นต่อภาครัฐเกี่ยวกับกระบวนการป้องกันภัยธรรมชาติ ตลอดจนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประสบปัญหามลพิษ ความเดือดร้อนที่ได้รับ แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และมาตรการของภาครัฐที่สามารถช่วยควบคุมมลพิษ ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอผลสำรวจให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เช่น กรมควบคุมมลพิษ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น) ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่อไป โดยสอบถามประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่าง ทั่วประเทศ 3,900 ราย ระหว่างวันที่ 1 - 13 พฤศจิกายน 2555 และเสนอผลสำรวจในระดับกรุงเทพมหานคร ภาค และทั่วประเทศ ในรูปร้อยละ

สรุปผลการสำรวจที่สำคัญ

1. ภัยธรรมชาติ

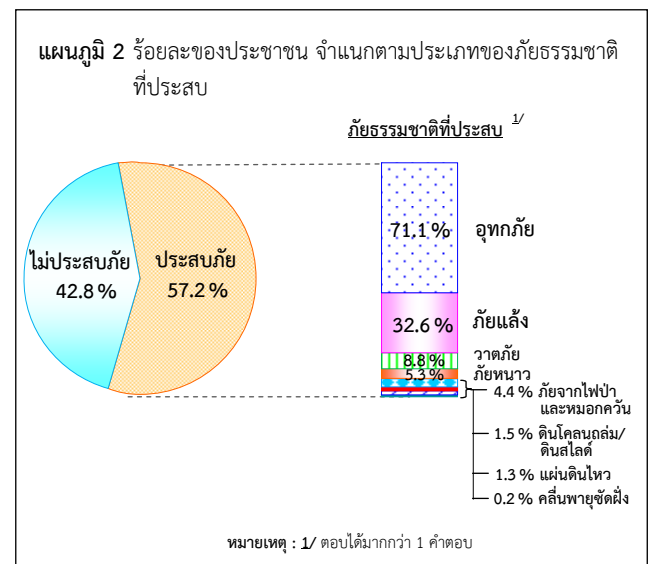
1.1 ความรุนแรงของภัยธรรมชาติ

ประชาชนทั่วประเทศ เห็นว่า ภัยธรรมชาติโดยรวมในประเทศเมื่อเทียบกับรอบปีที่ผ่านมา มีความรุนแรงมากขึ้น (ร้อยละ 52.8) เหมือนเดิม (ร้อยละ 22.5) และรุนแรงน้อยลง (ร้อยละ 24.7)

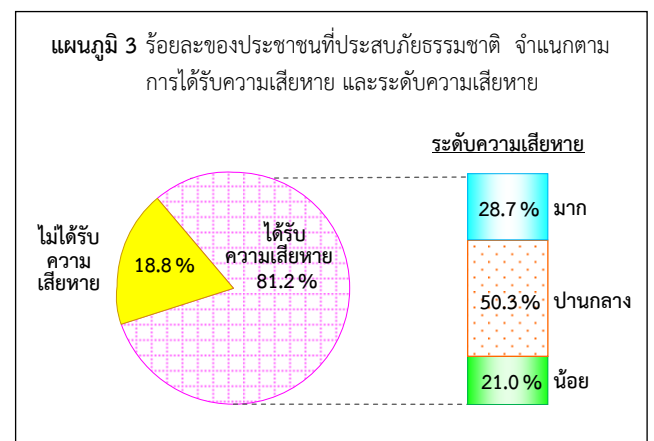
1.2 การประสบปัญหาภัยธรรมชาติ

เมื่อสอบถามประชาชนถึงการประสบภัยธรรมชาติในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า ประชาชน ร้อยละ 57.2 ประสบภัยธรรมชาติและร้อยละ 42.8 ไม่ประสบ โดยประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติได้ระบุถึงภัยต่างๆ ที่ประสบตามลำดับ ดังนี้ อุทกภัย (ร้อยละ 71.1) ภัยแล้ง (ร้อยละ 32.6) วาตภัย (ร้อยละ 8.8) ภัยหนาว (ร้อยละ 5.3) ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน (ร้อยละ 4.4) ดินโคลนถล่ม/ดินสไลด์ (ร้อยละ 1.5) แผ่นดินไหว (ร้อยละ 1.3) และคลื่นพายุซัดฝั่ง (ร้อยละ 0.2)

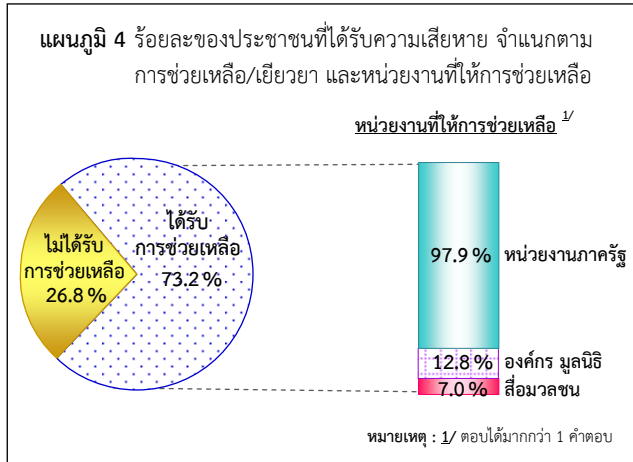
• ความเสียหายที่ได้รับ

สำหรับความเสียหายที่ได้รับ พบว่า ประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.2) ได้รับความเสียหาย โดยในจำนวนนี้ระบุว่า เสียหายมาก (ร้อยละ 28.7) ปานกลาง (ร้อยละ 50.3) และน้อย (ร้อยละ 21.0)

• การช่วยเหลือ/เยียวยา

เมื่อสอบถามประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.2) ได้รับความช่วยเหลือ/เยียวยาจากหน่วยงานต่างๆ โดยได้รับการช่วยเหลือฯ จากหน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ 97.9) องค์กร มูลนิธิ (ร้อยละ 12.8) และสื่อมวลชน (ร้อยละ 7.0)

1.3 การเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ

• การเตรียมพร้อมของประชาชน

ตาราง 1 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามการเตรียมพร้อมของตนเอง เพื่อรับมือภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น และเรื่องที่ได้เตรียม

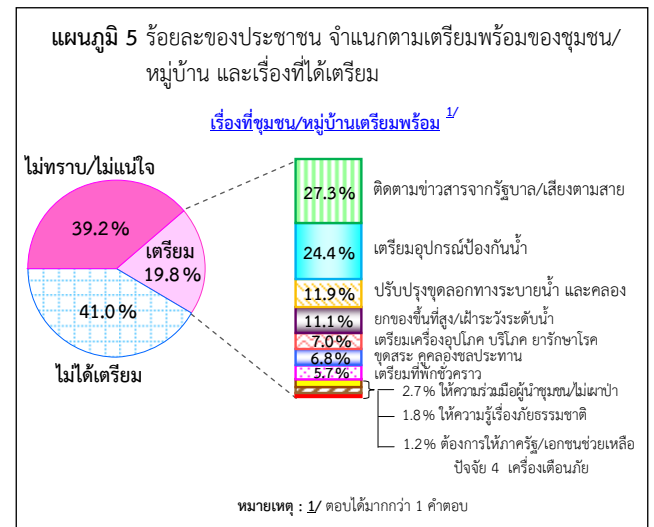
การเตรียมพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติ	ร้อยละ
รวม	100.0
• เตรียมพร้อม ^{1/} ระบุเรื่องที่ได้เตรียม	57.1
1. ติดตามฟังข่าวสาร คำเตือน คำแนะนำ และสถานการณ์ต่างๆ จากทางราชการอย่างต่อเนื่อง	89.2
2. ให้ความร่วมมือเมื่อมีการประกาศเตือนจากเจ้าหน้าที่	41.6
3. เตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค ไฟฉาย ฯลฯ	36.4
4. เตรียมยา/เวชภัณฑ์ที่จะใช้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	19.1
5. เตรียมพร้อมอพยพเมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ให้อพยพ	16.2
6. ซ่อมแซม อาคารให้แข็งแรง	9.5
7. ย้ายที่อยู่ไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย	8.9
8. เมื่อมีฝนตกหนักติดต่อกันบนภูเขาหลายๆ วัน ให้เตรียมขนของไว้ที่สูง	6.2
9. จำตำแหน่งวาล์ว เปิด-ปิด น้ำ ตำแหน่งสะพานไฟฟ้า เพื่อตัดการส่งน้ำและไฟฟ้า	5.0
10. ศึกษาการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	4.3
11. ฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติ และวางแผนอพยพ/ขึ้นแจ้งบทบาทที่สมาชิกในครัวเรือนต้องปฏิบัติเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	3.7
12. อื่นๆ เช่น ทำประกันทรัพย์สิน เตรียมจัดหาแหล่งน้ำ เครื่องสูบน้ำ กระจกทกราย เป็นต้น	0.7
• ไม่ได้เตรียมพร้อม	42.9

หมายเหตุ : 1/ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากผลสำรวจ ประชาชน (ร้อยละ 57.1) ระบุว่า ได้มีการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติเพื่อลดความเสี่ยง/ผลกระทบที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา และไม่ได้เตรียมพร้อม (ร้อยละ 42.9) เมื่อสอบถามประชาชนที่มีการเตรียมความพร้อม พบว่า 3 เรื่องแรกที่ได้เตรียม คือ ติดตามฟังข่าวสาร คำเตือน คำแนะนำ และสถานการณ์ต่างๆ จากทางราชการอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 89.2) ให้ความร่วมมือเมื่อมีการประกาศเตือนจากเจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 41.6) เตรียมเครื่องอุปโภค บริโภค ไฟฉาย แบตเตอรี่ วิทยุ (ร้อยละ 36.4)

• การเตรียมพร้อมของชุมชน/หมู่บ้าน

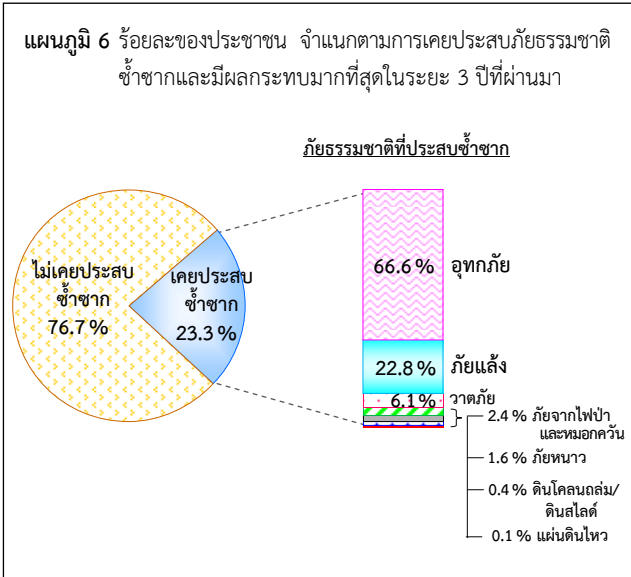
เมื่อสอบถามประชาชนถึงการเตรียมพร้อมของชุมชน/หมู่บ้านในการรับมือภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นนั้น ประชาชน (ร้อยละ 19.8) ระบุว่า ชุมชน/หมู่บ้านมีการเตรียมพร้อม ไม่ได้เตรียม (ร้อยละ 41.0) และไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ (ร้อยละ 39.2)

สำหรับเรื่องชุมชน/หมู่บ้านได้มีการเตรียมความพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ พบว่า 3 เรื่องแรก คือ ติดตามข่าวสารจากรัฐบาล/เสียงตามสาย (ร้อยละ 27.3) เตรียมอุปกรณ์ป้องกัน เช่น ถูทราย กำแพงกันน้ำ เครื่องสูบน้ำ (ร้อยละ 24.4) ปรับปรุงจุดลงทางระบายน้ำ และคลอง (ร้อยละ 11.9)

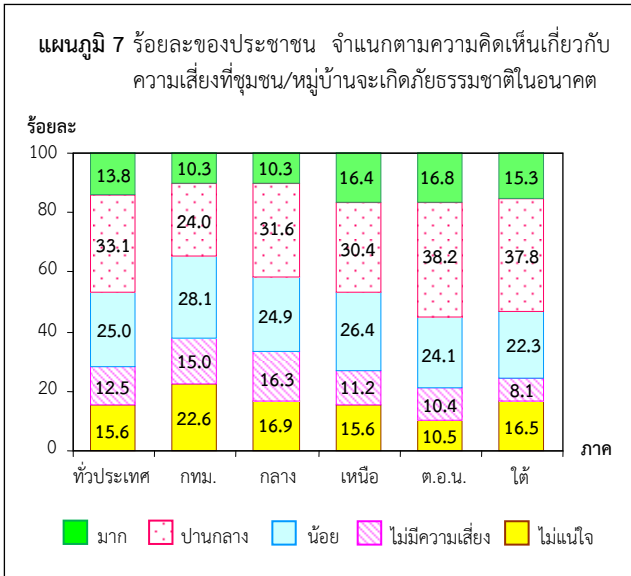
1.4 การประสบภัยซ้ำซาก

เมื่อสอบถามประชาชนถึงการเคยประสบภัยธรรมชาติซ้ำซากและมีผลกระทบมากที่สุดในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.7) ไม่เคยประสบ และที่เคยประสบมีร้อยละ 23.3 โดยในจำนวนนี้ ระบุถึงภัยธรรมชาติซ้ำซากที่เคยประสบฯ ตามลำดับ ดังนี้ อุทกภัย (ร้อยละ 66.6) ภัยแล้ง (ร้อยละ 22.8) วาตภัย (ร้อยละ 6.1) ภัยจากไฟฟ้า/หมอกควัน (ร้อยละ 2.4) ภัยหนาว (ร้อยละ 1.6) โคลนถล่ม/ดินสไลด์ (ร้อยละ 0.4) และแผ่นดินไหว (ร้อยละ 0.1)

1.5 ความเสี่ยงที่จะเกิดภัยธรรมชาติ

เมื่อสอบถามประชาชนถึงความเสี่ยงที่ชุมชน/หมู่บ้านจะเกิดภัยธรรมชาติในอนาคต ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.9) ระบุว่า มีความเสี่ยง (โดยมีความเสี่ยงมาก ร้อยละ 13.8 ปานกลาง ร้อยละ 33.1 น้อย ร้อยละ 25.0) ไม่มีความเสี่ยง (ร้อยละ 12.5) และไม่แน่ใจ (ร้อยละ 15.6)

1.6 วิธีป้องกันและลดความรุนแรงของภัยธรรมชาติในระยะยาว

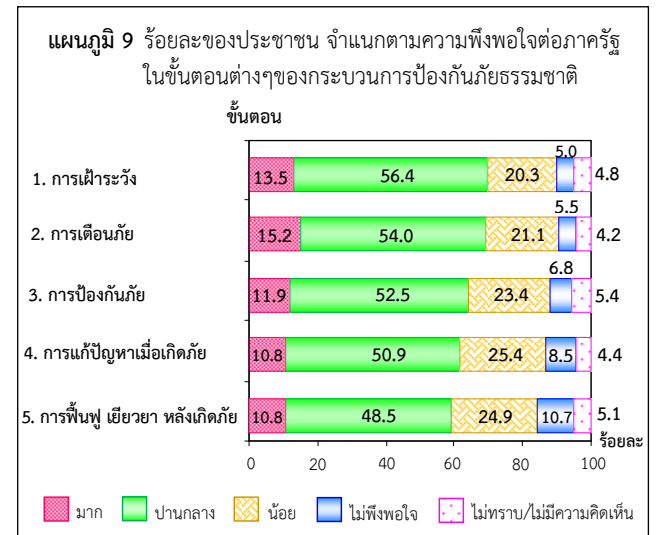
จากผลสำรวจ พบว่า ประชาชนได้ระบุถึงวิธีต่างๆ ที่สามารถป้องกันและลดความรุนแรงของภัยธรรมชาติในระยะยาว โดย 3 วิธีแรกที่ระบุครั้งนี้ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า (ร้อยละ 79.7) ฟื้นฟูพื้นที่ป่าโดยเฉพาะพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร (ร้อยละ 47.0) พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่นอกเขตชลประทานเพื่อเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง (ร้อยละ 35.2)

1.7 การดำเนินการของภาครัฐเกี่ยวกับการป้องกันภัยธรรมชาติ

- ความพึงพอใจกระบวนการป้องกันภัยธรรมชาติ

ผลสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 พึงพอใจ (ทั้งในระดับมาก ปานกลาง และน้อย) ต่อภาครัฐในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการป้องกันภัยธรรมชาติ โดยขั้นตอนที่พึงพอใจเกินกว่าร้อยละ 90 คือ การเตือนภัย (ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ รวดเร็ว) (ร้อยละ 90.3) และการเฝ้าระวัง (ให้ความรู้เรื่องภัยธรรมชาติ เตรียมพร้อม ฝึกซ้อม) (ร้อยละ 90.2) ส่วนขั้นตอนอื่นๆ พบว่า ประชาชนพึงพอใจน้อยกว่าร้อยละ 90 ดังนี้ การป้องกันภัย (มีแผนป้องกันภัย ชัดเจน กำหนดพื้นที่อพยพ จัดหาแหล่งน้ำ) (ร้อยละ 87.8) การแก้ปัญหาเมื่อเกิดภัย (รวดเร็วทันการณ์ ตรงตามความต้องการ) (ร้อยละ 87.1) และการฟื้นฟูเยียวยา หลังเกิดภัย (รวดเร็ว เหมาะสม ทั่วถึง) (ร้อยละ 84.2) และในทุกขั้นตอน พบว่า ประชาชนพึงพอใจในระดับปานกลาง

- ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของระบบป้องกันและรับมือภัยธรรมชาติ

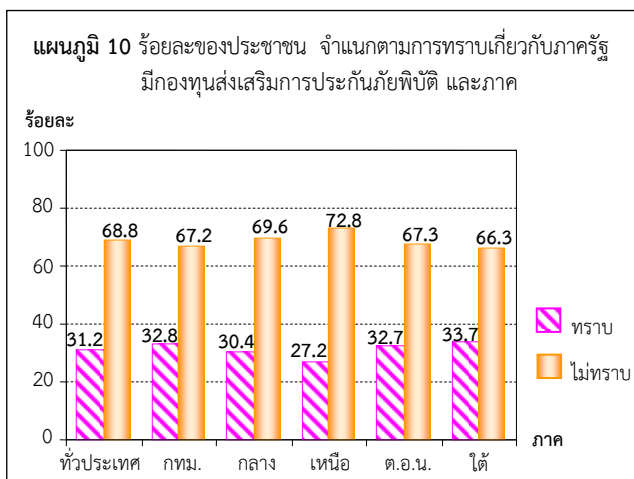
สำหรับความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของระบบการป้องกันภัยและรับมือภัยธรรมชาติของรัฐบาล พบว่า ประชาชน (ร้อยละ 82.9) ระบุว่า มีความเชื่อมั่น โดยในจำนวนนี้ ระบุว่า เชื่อมั่นมาก (ร้อยละ 19.1) ปานกลาง (ร้อยละ 69.3) และน้อย (ร้อยละ 11.6) และที่ไม่เชื่อมั่น มีร้อยละ 17.1

ตาราง 2 ร้อยละของประชาชน จำแนกตามความความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของระบบการป้องกันภัยและรับมือภัยธรรมชาติของรัฐบาล และภาค

ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของระบบการป้องกันภัยและรับมือภัยธรรมชาติ	ทั่วประเทศ	กทม.	ภาค			
			กลาง	เหนือ	ตะวันออกเฉียง	ใต้
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
➢ เชื่อมั่น	82.9	70.9	81.8	91.2	89.1	73.1
➢ ไม่เชื่อมั่น	17.1	29.1	18.2	8.8	10.9	26.9
กลุ่มที่เชื่อมั่น	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
• มาก	19.1	16.1	15.4	23.9	22.9	13.7
• ปานกลาง	69.3	63.6	72.5	67.9	69.5	68.4
• น้อย	11.6	20.3	12.1	8.2	7.6	17.9

- การทราบเกี่ยวกับกองทุนส่งเสริมการประกันภัยพิบัติ

เมื่อสอบถามประชาชนเกี่ยวกับการทราบที่ภาครัฐมีกองทุนส่งเสริมการประกันภัยพิบัติโดยให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประสบภัย 3 ภัย (น้ำท่วม แผ่นดินไหว และลมพายุ) พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.8) ระบุว่า ไม่ทราบ และที่ทราบ มีร้อยละ 31.2

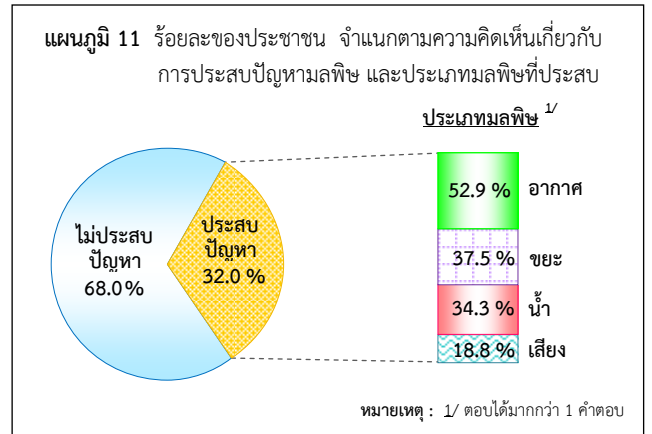

2. สิ่งแวดล้อม

2.1 การประสบปัญหามลพิษ

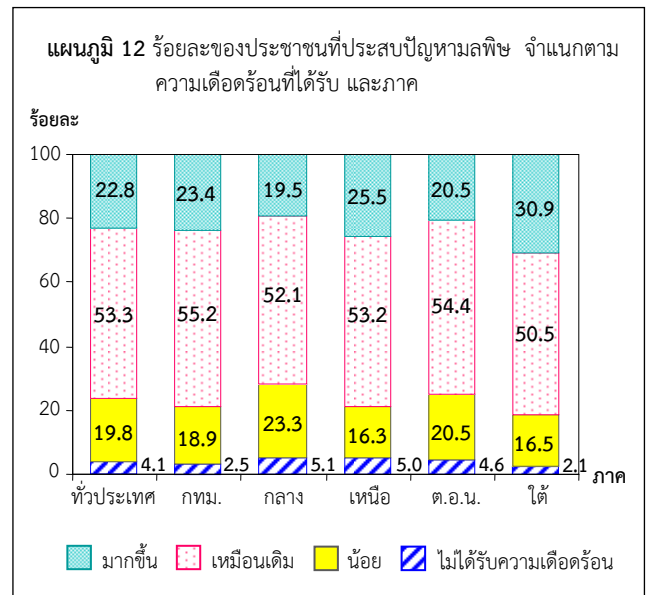
จากผลสำรวจ พบว่า ประชาชน (ร้อยละ 32.0) ประสบปัญหามลพิษในรอบปีที่ผ่านมา โดยในจำนวนนี้ได้รับรู้ถึงปัญหา

มลพิษต่างๆ ที่ประสบตามลำดับ คือ มลพิษทางอากาศ (ร้อยละ 52.9) มลพิษจากขยะ (ร้อยละ 37.5) มลพิษทางน้ำ (ร้อยละ 34.3) และมลพิษทางเสียง (ร้อยละ 18.8)

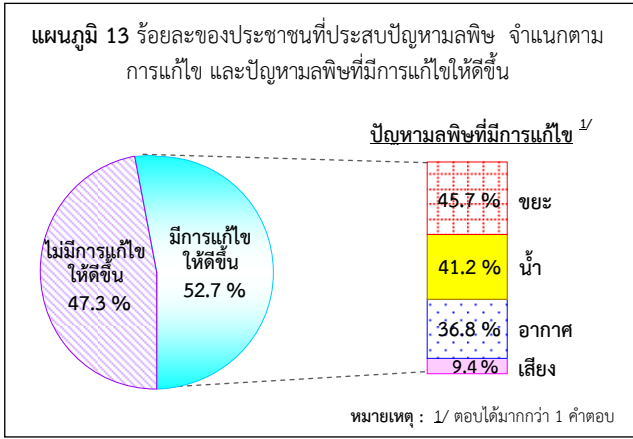
2.2 ความเดือดร้อนจากปัญหามลพิษ

เมื่อสอบถามประชาชนที่ประสบปัญหามลพิษถึงความเดือดร้อนที่ได้รับจากมลพิษต่างๆ โดยรวมเมื่อเทียบกับรอบปีที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.9) ได้รับความเดือดร้อน โดยในจำนวนนี้ ระบุว่า เดือดร้อนมากขึ้น (ร้อยละ 22.8) เหมือนเดิม (ร้อยละ 53.3) และเดือดร้อนน้อยลง (ร้อยละ 19.8)

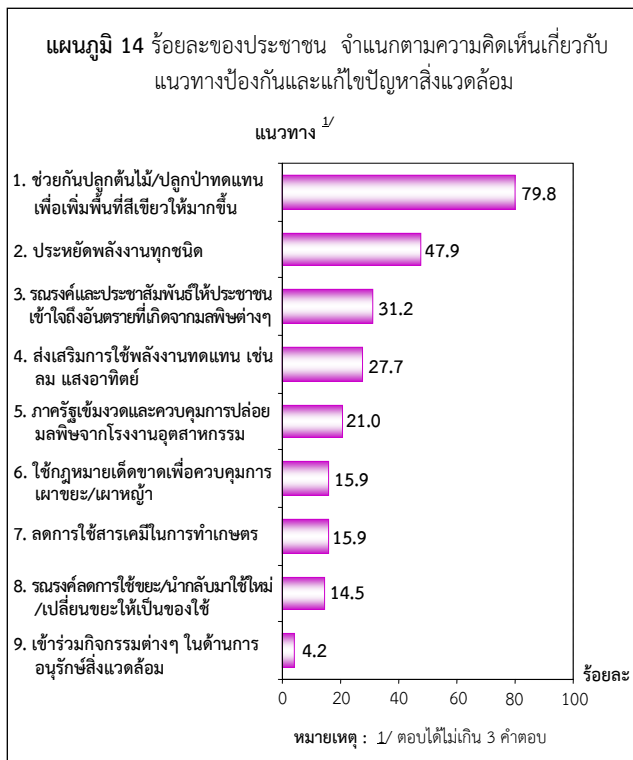
2.3 การแก้ไขปรับปรุงปัญหามลพิษให้ดีขึ้น

เมื่อสอบถามเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษ ประชาชนที่ประสบมลพิษในรอบปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 52.7) ระบุว่า ได้มีการแก้ไขให้ดีขึ้น และร้อยละ 47.3 ไม่มีการแก้ไข สำหรับประชาชนที่ระบุว่าปัญหามลพิษมีการแก้ไข ได้ระบุตามลำดับ ดังนี้ มลพิษจากขยะ (ร้อยละ 45.7) มลพิษทางน้ำ (ร้อยละ 41.2) มลพิษทางอากาศ (ร้อยละ 36.8) และมลพิษทางเสียง (ร้อยละ 9.4)

2.4 แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อม

เมื่อสอบถามประชาชนเกี่ยวกับแนวทางที่จะช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อม พบว่า 3 แนวทางแรกที่ประชาชนระบุตามลำดับ คือ ช่วยกันปลูกต้นไม้/ปลูกป่าทดแทน เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น (ร้อยละ 79.8) รองลงมา ประหยัดพลังงานทุกชนิด (ร้อยละ 47.9) และรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงอันตรายที่เกิดจากมลพิษต่างๆ (ร้อยละ 31.2)

2.5 มาตรการของภาครัฐในการควบคุมมลพิษ

เมื่อสอบถามถึงมาตรการหรือแนวทางของภาครัฐที่สามารถช่วยควบคุมมลพิษต่างๆได้ พบว่า ประชาชนได้ระบุ 3 มาตรการที่สำคัญของภาครัฐ ดังนี้ ควรมีการสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงปัญหามลพิษ (ร้อยละ 72.6) รองลงมาเป็น การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงอันตรายที่เกิดจากมลพิษ

ลิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 38.1) และส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก เช่น ไบโอดีเซล แก๊สโซฮอล์ (ร้อยละ 33.9)

2.6 การเก็บภาษีลิ่งแวดล้อมจากผู้ก่อมลพิษ

ผลสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.8 เห็นด้วยกับการเก็บภาษีลิ่งแวดล้อมที่กำหนดให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับภาระการเสียภาษี หากจะมีการเก็บภาษีลิ่งแวดล้อม (เช่น ผู้ซื้อต้องจ่ายเพิ่มสำหรับบรรจุภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะให้ต้องกำจัด หรือโรงงานต้องเสียภาษีจากการปล่อยมลพิษทางน้ำ โดยจ่ายตามปริมาณมลพิษที่ปล่อย) และร้อยละ 20.2 ไม่เห็นด้วย

